

Св Йоан Златоуст

Творения

Съдържание

Том 1	1
Том 2	2
Том 3	2
Том 4	3
Том 5	4
Том 6 (писма)	7
Том 7 (беседи върху „Битие“)	15
Том 8 (Продължение)	17
Том 9 (беседи върху псалмите)	19
Том 10 (още върху псалмите)	21
Том 11 (събеседвания върху псалми)	22

Том 1

Живот и трудове на св. Йоан Златоуст

1. Детство, младост и подвижничество;
2. Служение с сан дякон и презвитер в Антиохия;
3. На Константинополския престол;
4. Заточение и блажена кончина.

Творения

Към Теодор Падналия. Увещание I и II

Към враждуващите против тези, които привличат към монашески живот:

- Слово 1
- Слово 2 Към невярващия баща
- Слово 3 Към вярващия баща
- Сравнение на царската власт, богатство и преимуществата на истинското християнско благочестие на монашеския живот

За съкрушението:

- Слово 1 Към Димитрий монах
- Слово 2 Към Стелехий

Към подвижника Стагирий, обладан от демон:

- Слово 1
- Слово 2 Към същия Стагирий за това, че униинето е по-лошо от демона
- Слово 3 Към Същия Стагирий за униинето

Слово към живеещите заедно с девственици

Слово към девствениците, живеещи с мъже

Книга за девството

Към младата вдовица:

- Слово 1
- Слово 2 За въздържанието от втори брак

Том 2

За свещенството (6 слова)

Беседа след ръкоположението за презвитер

Против аномеите (12 слова)

Против иудеите (8 слова)

Слово за проклятието

Слово за Нова Година

За Лазар (7 слова)

Том 3

Беседи за статуитите, произнесени към антиохийския народ (12 беседи)

Огласителни слова (2 слова)

Беседи за дявола (3 беседи)

Беседи за покаянието (9 беседи)

Похвални беседи (2 беседи)

За предателството на Иуда (2 беседи)

Беседа за гроба и кръста

На Господа и Бога, и Спасителя Иисуса Христа (2 беседи)

Беседа за възкресението на мъртвите

Слово против опиващите се и за Възкресението

Беседа за възнесението на нашия Господ Исус Христос

Том 4

Беседи за Петдесетница (2 беседи)

Беседи за св. апостол Павел (7 беседи)

Похвална беседа за арх. Мелетий

Похвална беседа за св. мчк. Лукиан

Похвална беседа за св. мчк. Вавила

Слово за блажения Вавила, както и против Юлиан, и до езичниците

Похвална беседа за свв. мчци. Иувентин и Максимин, пострадали при Юлиан Отстъпник

Похвална беседа за св. мчца. Пелагия Антиохийска (2 беседи)

Похвала на св. свещеномъченик Игнатий Богоносец

Похвала на св. Евстатий

Похвални слова за св. мчк. Роман (2 слова)

Беседи за светите Макавеи (3 беседи)

Още за Макавеите

Похвална беседа за свв. мъченици Верника и Просдока

Слово за четиридневния Лазар

Беседа за мъчениците и за съкрушението и милостинята

Беседа да не говорим на народа с угодничество

Беседа за мъчениците

Похвала на св. мчк. Юлиан

Похвала на св. мчк. Варлаам

Похвала на св. мчца. Дросида и за помненето на смъртта

Похвала на египетските мъченици

Беседа за св. свещеномъченик Фока и против еретиците, и върху 141 псалом

Похвала на всички светии

Беседа след земетресението

Беседа за предателството на Иуда

Творения със съмнителна принадлежност (заради стила)

Беседа в памет на св. Вас

Слово за ап. Петър и пр. Илия

Слово за блажения Авраам

Похвала на св. първомъченица и равноапостолна Текла

Шест слова за **съдбата и провидението**

За молитвата (2 слова)

Беседа за пророчеството на Захария и за зачатие на Елисавета

Похвала на зачатие на св. Иоан Кръстител

На Благовещение

Беседа върху думите: „излезе заповед от кесаря Августа“ и върху „внасянето в списъка“ на св. Богородица

За св. Иоан Предтеча

На празника св. Богоявление

Слово за Сретение

На св. и велики петък

За честния и животворящ кръст и за престъплението на първите хора

На тридневното възкресение на нашия Господ Исуса Христа

Беседа за това, че аскетът не бива да се предава на **шеговитост**

Слово за поста и милостинята

Писмен отговор на Теодор Падналия до Златоуст

Седмо слово за свещенството

Слово за това как Христовият ученик трябва да бъде кротък и да не бъде бърз на гняв

Беседа за това, че трябва да избягваме престорения и неистински вид

Към иудеите, елините и еретиците и върху сумите: „поканен беше на сватбата Исус“

Душеполезно слово за вярата, и за закона на природата, и за Св. Дух

За светата и Единосъщна Троица

Том 5

Беседи върху различни места от Священото Писание

Беседа върху притчата за длъжника с десетте хиляди таланта, който изисквал сто динария (Мат. 18:23-25) и за това че злопаметството е най-тежкият от всички грехове

Беседа върху думите: „Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тая чаша, обаче не както Аз искам, а както Ти“ (Мат. 26:39)

За живота по Бога и върху думите: „Тесни са вратата...и пр.“ (Мат. 7:14) и **обяснение на молитвата „Отче наш“**.

Беседа за разслабения, спуснат през покрива; за това, че той не е същият, за когото се говори у Иоан; и за равенството на Сина с Отца

Беседа за онези, които не са дошли в църковното събрание; за това, че не бива да оставяме без внимание надписите на божествените писания; за надписа на жертвеника и за новопросветените

Беседа в събранието, състояло се след известно време в древната църква, върху надписа на Деяния Апостолски, и за това, че добродетелният живот е по-полезен от знаменията и чудесата, и с какво се отличава дейността от знаменията

Беседа за това, че метенето на Свещените Писания е полезно и прави внимателния недостъпен за робството и трудните обстоятелства, за това, че името апостоли е название на много достойнства, и че апостолите са получили много по-голяма сила и власт, отколкото външните властници и самите царе, и накрая към новопросветените

Беседа за това, че за слушателите не е безопасно да мълчат за казаното в църквата, за това защо Деянията се четат на Петдесетница, защо Христос след възкресението се е явявал не на всички, и за това, че Той по-ясно от всяко съзерцание представил доказателства за възкресението посредством знаменията на апостолите

Беседа след прочитане на мястото: „Савел, дишащ още заплахи и убийства (Деян. 9:1), когато всички очаквали, че ще бъде произнесена беседа върху началото на 9 глава от Деяния – за това, че признанието на Павел е доказателство за Възкресението

Беседа против роптаещите против продължителността на поученията и към онези, които били недоволни от тяхната краткост; за имената Савел и Павел, и за това защо първият човек бил наречен Адам, - че това било полезно и благотворно, - и към новопросветените

Беседа към упрекващите ни за обширността на уводите, и за това, че да търпим упреци е полезно; и защо Павел бил преименуван не веднага след като повярвал – за това, че тази промяна станала с него не по принуда, а по неговата свободна воля; и върху думите: „Савле, Савле, защо Ме гониш“ (Деян. 9:4)

Беседа съдържаща порицание към недошлите в църква и увещание към дошлите за това да се грижим за блатята; върху началото на Посланието до Коринтяни: „Павел, призван...“ (1 Кор. 1:1) и за **смиреномъдрието**

Беседа върху думите на Апостола: „не само това, но се хвалим и със скърбите, като знаем, че скръбта поражда търпение и пр.“ (Рим. 5:3)

Беседа върху думите на Апостола: „знаем, че на ония, които любят Бога и са призвани по Неговата воля, всичко съдейства към добро“ (Рим. 8:28), за търпението и за това колко полза има от скърбите

Беседа против недошлите на събранието, върху думите на Апостола: „ако врагът ти е гладен, нахрани го“ (Рим. 12:20) и за злопаметството

Беседа върху думите: „поздравете Прискила и Акила, и пр.“ (Рим. 16:3)

Беседа върху думите на Апостола: „но за да се избягва блудството, нека всеки си има своя жена“ (1 Кор. 7:2)

Беседа върху думите: „жената е свързана чрез закона, докле е жив мъж ѝ; ако пък умре мъж ѝ, тя е свободна да се омъжи за когото иска, но само в име Господне. Но тя е по-блажена, ако си остане тъй“ (1 Кор. 7:39-40)

Похвала към Максим или за това **какви жени трябва да вземаме**

Беседа върху думите на Апостола: „не искам, братя, да не знаете, че бащите ни всички под облака бяха и всички през морето минаха (1 Кор. 10:1)

Беседа върху думите на Апостола: „па и трябва да има помежду ви и ереси, за да изпъкнат изкусните между вас“ (1 Кор. 11:19)

Беседа на милостинята, произнесена след като Златоуст през зимата минал и видял на площада бедни и нищи, лежащи изоставени

Беседа върху думите на Апостола: „а като имаме същия дух на вярата, както е писано“ (2 Кор. 4:13) и върху думите: „повярвах и затова говорих“ (Пс. 115:1; 2 Кор. 4:13), и за милостинята

Беседа върху думите на Апостола: „А като имаме същия дух на вярата, както е писано“ (2 Кор. 4:13), и против **манихеите** и всички, които порицават Ветхия Завет и го отделят от Новия, и за милостинята

Беседа върху същите думи: „А като имаме същия дух на вярата, както е писано“ (2 Кор. 4:13), и защото всички се ползват с блага, и за милостинята

Беседа върху думите на Апостола: „О, да бяхте потърпели малко моето безумие“ (2 Кор. 11:1)

Беседа против онези, които злоупотребяват с апостолското изречение: „било престорено, било искрено, Христос се проповядва (Фил. 1:18), и за смирението

Беседа върху думите: „За вдовица да се приема жена не по-долу от шейсет години“ (1 Тим. 5:9), и за възпитанието на децата, и за милостинята

Беседа за Илия и вдовицата, и за милостинята

Беседа за наслаждението на **бъдещите блага** и нищожността на настоящите

Беседа за това, че не бива да разгласяваме греховете на братята и да се молим за вреда на враговете

Беседа за това, че никой не бива да се отчайва, нито да се моли за вреда на враговете, нито да пада духом, не получавайки желаното; и към мъжете за запазване на мира с жените

Беседа, казана в старата църква, върху думите на Апостола: „А когато дойде Петър в Антиохия, аз му се лично опрях (Гал. 2:11) и (в нея светителят доказва), че това събитие било не разпра, а дело на разпоредителност

Други беседи, слова и писма

Беседа за евнуха Евтропий, патриций и консул

Беседа, когато Евтропий бил намерен във врата на църквата и хванат, и за градината и писанията, и върху думите: „застана царица Теб отдясно“ (Пс. 44:10)

Беседа, когато Сатурнин и Аврелиан били изпратени на заточение, и Гайна излязъл от града¹ и за сребролюбие

Слово за връщането на св. Иоан от Азия в Константинопол

Слово за приемането на Севериан

Слово за мира, произнесено от епископ Севериан, когато бил приет от блажения Иоан, епископ Константинополски

Беседа преди отиването на заточение

Беседа след завръщането от изгнание

Беседа, когато отива на заточение

Беседа след завръщане от първото заточение (2)

Беседа за жената хананейка, произнесена след връщането от заточение

Том 6 (писма)

Слово за това, че който сам не вреди на себе си, на него никой не може да навреди

Слово към онези, които се съблазняват от случилите се нещастия, а също и за гонението и бедствието на народа и на много свещеници, за непостижимото и против иудеите

Писма до различни лица

До Инокентий, епископ римски (2)

До възлюбения брат Иоан – Инокентий

Епископ Инокентий до презвитерите, дяконите и целия клир и народ в Константинополската църква, подчинена на епископ Иоан, възлюбен брат, радвайте се

Сакра от Хонорий Август, изпратена до владетеля на изтока Аркадий

До епископите, презвитерите и дяконите, затворени в тъмница за благочестието

Писма до Олимпиада

До моята достопочитана и боголюбезна госпожа дякониса Олимпиада, епископ Иоан, радвай се в Господа (17 писма)

До други хора

До Картерия

До Маркиан и Маркелин

До Агапит

До Алфий

До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, презвитери антиохийски

До презвитер Роман

До Исихий

До епископ Елпидий

До епископ Магн

До епископ Домн

До презвитер Василий

До Халкидия и Асинкрития

До епископ Еортий

До Маркелин

До Евталия

До Адолия

До Картерия

До Алфий

До презвитер монах Марон

До епископ Транквилин

До главния лекар Имнитий

До Халкидия

До Асинкрития

До Валентин

До Кандидиан

До Васиана

До дякон Теодот

До презвител Симах

До Руфин

До Наменя

До Аравий

До Диоген

Пак до него

До Адолия

До презвитер Николай

До презвитер Геронтий

До презвитерите Симеон и Марий и до монашестващите в Апамейската страна

До моществащите Ромула и Виза

До Адолия

До бившия дук Теодосий

До дякон Теодот

До Халкидия и Асинкрития

До бившия консуларий Теодот

До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, антиохийски презвитери

До Транквилин

До епископ Кириак

До Маркиан и Маркелин

До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, антиохийски презвитери

До дякон Теодот

Пак до него

До презвитер Николай

До презвитерите и монасите: Антоний, Теодот и Херей

До Малх

До Алфия

До Агапит

До Исихий

До Арматий

До Халкидия

До Асинкрития

До презвитер Роман

До Гемел

До Фирмин

До главния лекар Имнитий

До Кифирий

До Леонтий

До Фавстин

До епископ Луций

До епископ Марий

До епископ Евлогий

До Иоан, епископ Иерусалимски

До Теодосий, епископ Скитополски

До епископ Моисей

До презвитер Роман

До презвитер Моисей

До презвитерите монаси: Антоний, Теодот, Херей и до цялото ваше братство

До дякониса Пентадия

До Пеаний

До дякониса Ампрукла и живеещите с нея

До презвитер Ипатий

До Халкидия

До Асинкрития

До Маркиан и Маркелин

До презвитер Север

До четеца Теодот

До дякониса Ампрукла и намиращите се с нея

До дякониса Пентадия

До Халкидия

До Асинкрития и намиращите се с нея

До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, антиохийски презвитери

До епископ Урбиций

До епископ Руфин

До епископ Вас

До Анаталий, епископ Адански

До епископ Теодор

До епископ Паладий

До епископ Елпидий

До презвитер Теофил

До Валентин

До Теодора

До епископите и презвитерите, затворени в тъмница

До презвитер Теофил

До Теодора

До Аравий

До Маркиан

До презвитерите и монасите, проповядващи вярата във Финикия на езичниците

До Гемел

До епископ Кириак, също намиращ се в изгнание

До презвитер Руфин

До Поливий

До Мариниан

До Маркиан и Маркелин

До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, антиохийски презвитери

До епископ Елпидий

До Гемел

До Адолия

До Диоген

До дякон Теодот

До четеца Теодот

До дякон Теодот

До епископ Елпидий

До Теодор, консуларий на Сирия

До дякон Теодот

До бившия консуларий Теодот

До епископ Елпидий

До Поливий

До Диоген

До презвитер Николай

До презвитерите и монаси Теодот, Николай и Херей

До Антемий

До епископите Кириак, Димитрий, Паладий и Евлизий

До Аврелий, епископ Картагенски

До епископ Максим

До епископ Асел

До епископите (3)

До Хроматий, епископ Аквилейски

До епископите

До епископите, пристигнали от запад (4)

До римските презвитери, пристигнали с епископите

До Ансий, епископ Солунски

До Атанасий, Нумерий, Теодосий, Евтропий, Евстатий, Маркел, Евсевий, Максимиан, Евгений, Геронтий и Фирс и до всички православни епископи на Македония

До Александър, епископ Коринтски

До епископите, пристигнали заедно с дошлите от запад епископи

До епископите, пристигнали заедно със западните епископи (2)

До матрона Проба, в Рим

До Юлиана и намиращите се с нея

До Италика

До Монций

До Еладий

До Евифий

Други писма (68)

До затворените в Халкидон епископи, презвитери и дякони

До Агапит

До Исихий

До Артемидор

До Евталия

До Адолия

До презвитер Ипатий

До епископите

До Венерий, епископ Медиолански

До Исихий, епископ Салонски

До Гавденций, епископ Брешийски

До дякониса Пентадия

До Алипий

До Прокопий

До Маркелин

До Антиох

До Врисон

До дякониса Ампрукла

До Онисикратия

До Пеаний

До Гемел

До Клавдиан

До Асетий

До Студий, префект на града

До Исихий

До презвитер Даниил

До Калистрат, епископ Исаврийски

До Херкулий

До епископ Кириак

До презвитер Салюстий

До Пеаний

До Анатолий, чиновник на префектурата

До дякон Теодул

До готските монаси в имението Промот

До резвитер Акакий

До Салвион

До Теодор

До презвитер Тимотей

До презвитер Теофил
До презвитер Филип
До презвитер Севастиан
До презвитер Пелагий
До Музоний
До Валентин
До презвитер Евтимий
До Северин и Ромул
До Пеаний
До презвитер Кнстанций
До Каст, Валерий, Диофант и Кириак, антиохийски презвитери
До Исихий
До Маркиан и Маркелин
До презвитер Констанций
До Маркиан и Маркелин
До Картерия
До лекаря Теодор
До Север
До епископ Елпидий
До Адолия
До Картерия
До Аниохийския (епископ)
До Врисон
До Порфирий, епископ Роски
До игемон Картерий

Писма от презвитер Констанций

До майката
До неговата сестра
До презвитер Валерий и Диофант
До презвитер Каст
До презвитер Кириак

Писма на св. Иоан Златоуст

До Халкидия и Асинкрития

До монах Кесарий

Похвала на епископ Диодор, който преди това проповядвал и възхвалявал (Иоан Златоуст)

Слово на света **Пасха**

Беседа на възнесението на нашия Господ Иисуса Христа

Съмнителни творения

На Възнесение на нашия Господ Иисус Христос (5 слова)

На Петдесетница (3слова)

Беседа за Светия Дух

В деня на паметта на мъчениците; и затова, че Христос се нарича Пастир и Агнец; за завесата и за жертвата на омилостивяването

На поклонението на Честния и Животворящ Кръст, в третата седмица на Великия пост

Слово за това, че не бива да се срамуваме да прославяме Честния Кръст, че чрез Кръста Христос ни спаси и че ние трябва да се хвалим с него; също за добродетелите, за това, че (Христос) желае нашето спасение, и за милостинята

Том 7 (беседи върху „Битие“)

Предисловие (беседите вървят с поучения и слова за Великия пост)

I. Целта на църковните събирания и вредата от невъздържанието

II. За началото на книга „Битие“

III. Против онези, които казват, че всичко е произлязло от само себе си; *„и тъмнината се разстилаше над бездната...“*

IV. При възходването към Създателя (четенето на Библията) да не се забравя човешката ограниченост; *„да бъде твърд посред...“*

V. Обяснение на делата на сътворението в третия ден.

VI. Създаването на небесните светила и безумието на боготворящите Слънцето; *„постави ги на небесната твърд...“*

VII. Обяснение на делата на сътворението в петия ден; безсловесните твари, създадени в шестия ден.

VIII. Божественият съвет при сътворението на човека; *„да сътворим човек...“*

IX. Божието подобие и възможността на човека да достигне до него.

X. За божественото одобрение на всичко сътворено; *„и си почива в седмия ден...“*

- XI. Разумният ред и целта на явленията в природата.
- XII. Необходимостта човекът да се подчинява на Божията воля; превъзходството на душата над тялото
- XIII. Любовта на Бога към човека е къде е мястото на Едемския рай
- XIV. Целта на заповедта за невкусване на плода на познанието; „и взе Господ човека...“
- XV. Създаването на жената и божествените имена.
- XVI. Змията като оръдие на изкушение; знание за добро и зло
- XVII. Божието човеколюбие към падналите прародители; наказанието – изпълнено със справедливост и грижа за човека.
- XVIII. Начало на съпружеството и изначалността на девството.
- XIX. Тежкото робство на греха и престъплението на Каин.
- XX. Родословие на потомците на Каин; раждането на Сит и Енос.
- XXI. Новото родословие на Адам чрез Сит; пророчество на Ламех при раждането на Ной.
- XXII. Праведният Ной; свободата на волята; увеличаването на нечестието и Божията присъда за изстребление.
- XXIII. Праведността и богоугодността на Ной; всичко зависи от свободната воля на човека.
- XXIV. Заповед за построяване на ковчега; чисти и нечисти животни.
- XXV. Потопът.
- XXVI. Спадане на водите и начало на следпотопното човечество.
- XXVII. Жертвоприношението на Ной и установяване на обрязването; заповедта за невкусване на кръв
- XXVIII. Заветът на Бога с Ной; „Хам беше баща на Ханаан...“
- XIX. Опиянението на Ной, безсрамието на Хам и началото на робството.
- XXX. Построяването на град и стълб и нравственият урок от тук.
- XXXI. Аврам оставя дома на баща си. Защо взел със себе си Лот? Пристигането в Ханаан.
- XXXII. Явяването на Бог на Авраам. Отиването в Египет.
- XXXIII. Пристигането на Авраам на мястото между Ветил и Гай; смирението, миролюбието и безкористието на Авраам.
- XXXIV. Божествената награда на Авраам; богоугодността на смирението и кротостта.
- XXXV. Славата на Патриарха и благославянето му от Мелхиседек.
- XXXVI. Въздаяние на Аврам за неприемане на даровете на Содомския цар.
- XXXVII. Приготвянето на Аврам за встъпване в Завет с Бога и обяснение на необичайните явления, при които се извършило самото сключване на Завета.

XXXVIII. Твърдостта на вярата на Аврам при продължаващата се безплодност на Сара.

XXXIX. Новото откровение на Бога към Аврам и промяната на името му.

XL. Обещание за раждането на Исаак; превъзходство на кръщението пред обрязването.

XLI. Явяването на Бога при Мамврийския дъб.

Том 8 (Продължение)

XLII. Различните добродетели на Авраам

XLIII. Добродетелите на Лот сред развратените жители и неговото гостоприемство; беззаконното намерение на содомските жители.

XLIV. Състрадателността на Авраам и значението на застъпничеството на праведниците за нас.

XLV. Заселването на Авраам в Герарската земя; истинското съпружество и раждането на Исаак.

XLVI. Радостта на Сарра след раждането на Исаак и бягството на Агар с Измаил; увещание към изкореняване на завистта.

XLVII. Божествената заповед за принасянето на Исаак в жертва и предобразното значение на сътитието.

XLVIII. Погребението на Сарра; Авраам придобива първата собствена земя.

XLIX. Двадесетгодишната молитва на Исаак за безплодието на Ревека.

L. Благочестието на Ревека; раждането на Исав и Иаков; невниманието на Исав към дара на първородството.

LI. Правото на първородство и значението на имената; опасността, заплашваща Исаак в Герарската земя.

LII. Явяването на Бога на Исаак при кладенеца на обещанието.

LIII. Женитбата на Исав с хананейките и силният му гняв против Иаков.

LIV. Завистта на Исав към Иаков; Иаков вижда стълбата.

LV. Благочестието и вярата на Иаков.

LVI. Древният обичай на многоженството и изкореняването му от Христос; любовта на Иаков към Рахил и раждането на деца от Лия.

LVII. Кротостта на Иаков към Лаван; напускане на Месопотамия.

LVIII. Защо Бог и Ангелите се явяват на праведниците в образа на хора; Иаков сменя името си на Израил.

LIX. Умереността на Иаков при придобиването на земя; безчестието на Дина.

LX. Бог отново се явява на Иаков в Луз.

LXI. Злобата и завистта към Иосиф (предобраз на бъдещето).

LXII. Бракът на Иуда с хананейката Сава, бракът на Ир и Авиан с Тамар; робството на Иосиф в Египет (предобрази).

LXIII. Иосиф тълкува сънищата на фараона.

LXIV. Иосиф управител на Египет; Иосиф и Вениамин; увещание да обичаме враговете си.

LXV. Иосиф представя баща си и братята си на фараона; освобождаване на жреческата земя от данък.

LXVI. Защо Иаков пожелал да бъде погребан в земята на отците си; добро е богатството без грях.

LXVII. Обяснение на пророческото благословение на Иаков на синовете си по реда на раждането им. Тайнственият смисъл на благославянето на Иуда. Смърт и погребение на Иаков.

Осем слова върху книга „Битие“

I. В началото на Четиридесетница върху: *„в начало Бог сътвори небето и земята“*.

II. Силата на молитвата на Църквата. Разликата между *„да бъде“* и *„да сътворим“*, когато става дума за човека.

III. Смисълът на думите *„по образ и подобие“*.

IV. Трите вида робство, което поражда грехът.

V. Защо за греха на един или на няколко се наказват всички.

VI. Имал ли е Адам познание за доброто и злото преди вкушването от дървото.

VII. Превъзходството на духовната трапеза пред веществената. Защо дървото на познание на доброто и злото е наречено така. Спасителните плодове на кръстното дърво.

VIII. За какво е била дадена на първия човек заповедта и как той паднал поради собственото си безгрижие.

Пет слова за Анна (майка на Самуил)

I. Богопознание чрез съзерцание на природата, чрез съвестта и чрез родителите.

II. Твърдостта и бдителността в молитвата – успехът не зависи от множеството думи, а от сърдечната устременост към Бога.

III. Увещание към родителите да посвещават децата си на Бога.

IV. Молитва на Анна след посвещаването на Самуил на Бога; увещание за честа молитва.

V. Не трябва да се роптае против Божия Промисъл заради неравномерното разпределение на богатството.

Три беседи за Давид и Саул

I. Необходимостта от продължително наставление за изкореняване на греховната страст. Незлобието на Давид към Саул.

II. Благотворните за Давид последствия на оказаната от него пощада на Саул. Дълбоката скръб на Давид за смъртта на Саул.

III. Злословието от страна на враговете е по-полезно от ласкателството на приятели. Грижата на Давид за хромия син на Саул.

Том 9 (беседи върху псалмите)

Псалом 3. Защо Давид бе гонен от Авесалом? Домашните на повечето хора са им врагове поради грехове.

Псалом 4. Чия молитва чува Бог? Увещание да избягваме обществото на порочни хора.

Псалом 5. Обяснение на надписа: „За края, за наследяващата“. Молитва на Църквата към жениха ѝ.

Псалом 6. В какъв смисъл да разбираме приписваните на Бога от Псалмопевеца ярост и гняв. Защо виновните за едни и същи грехове често получават различни наказания?

Псалом 7. Кой е споменатият тук Хусий? Как да се молим, за да бъдем чути от Бога? Защо не биваме всекидневно наказвани за греховете си?

Псалом 8. Защо след разпването на Христа иудейският народ бе подложен на толкова големи бедствия? Дивният Божествен промисъл за човека и неговото изкупление.

Псалом 9. Нужно е да прославяме Бога несамо за благодеянията, но и за изпращаните от Него бедствия. Всеобщ и частен Божи съд. Предимствата на смирената бедност в добродетелта.

Псалом 10. Голямата сила на упованието. В какво се състои оръжието на праведника против нечестивите?

Псалом 11. Какво означава: „истината оскъдня между синовете човешки“. Увещание да пазим високата чест, дадена от Бога на човека.

Псалом 12. Благо е, ако осъзнаваш изоставеността си от Бога. Благодарност и славословие към Господа преди получаване на благодеяния от Него.

Псалом 41. Защо псалмопението е въведено в Църквата? Как е възможно да обичаме Бога, без да го виждаме? Любовта към Бога ни предпазва от земни привързаности.

Псалом 43. Внушение към родителите да се занимават с децата си. Неизменността на Божественото съвършенство и продължаване на милостите Му към неговия народ.

Псалом 44. Разликата между пророците и езическите прорицатели. Разликата между пророческото слово за Христа и евангелското.

Псалом 45. Големите опасности не плашат надяващите се на Бога. Бъдещото въдворяване на мир по земята.

Псалом 46. Предобраз на победата на Христа. Защо Христос не си помогна на кръста? Божествената Му сила в делата на Апостолите.

Псалом 47. Пророческа песен към Господа от името на завърналите се от вавилонски плен иудеи.

Псалом 48. Внушение към призованите (народи) за смирение и равенство пред Бога. Да се боим не от житейските скърби, а само от греха.

Псалом 49. Какво се разбира под „богове“? Каква жертва действително е угодна на Бога.

Псалом 108. Кой е врагът, така огорчил Светия Дух и как апостол Петър отнася думите на псалома към Иуда?

Псалом 109. Изобличение на Павел Самосатски, Арий, Маркиан и др. Пророчество за Христа като Първосвещеник по чина Мелхиседеков.

Псалом 110. Благодарността към Бога. **Съвършенството на тварите** като способни да изпълняват волята на Твореца и да довеждат човека до Богопознание.

Псалом 111. Искрената любов към Бога прави изпълняването на заповедите Му лесно. Добродетелта съдържа наградата сама в себе си.

Псалом 112. Можем да хвалим Бога и мълчаливо. Божието всеприсъствие и всемогъщество в участта на хората и в изменението на природните закони.

Псалом 113. Специалното Божие благоволение към Израила при прекосяването на Иордан. Подчинението на камъните към Твореца и непослушанието на хората. Божият промисъл и дълготърпение. Разликата между Божието благословение в Стария и Новия завет.

Псалом 114. Господ винаги е готов да ни окаже помощ. За живелите добродетелно смъртта е преход към истинския живот.

Псалом 115. Вярата като необходимо условие да разберем и усвоим Божиите обещания. За да имаш вяра, е необходима благодатта на Духа.

Псалом 116.

Псалом 117. Защо много хора не виждат милостите на Бога? Благотворното действие на пращаните от Бога беди.

Псалом 119. Защо псалмите от 119 до 133 се наричат **псалми на степените**? Самоосъзнаването, че си странник на земята. Коя е главната причина за вражда между хората?

Псалом 120. Бедствията по време на вавилонския плен. Човек не бива да се отклонява от посочения му от Бога път и да се предава на бездействие.

Псалом 121. Славата на Иерусалим като единствено място за служене Богу на Израилевите колена.

Псалом 122. Молитва за помилване заради претърпяване на тежкото наказание във вавилонски плен.

Псалом 123. Как човек може да **усмирява страстите си**? На кого може да се гневи?

Псалом 124. Християнинът трябва да желае не спокоен и без беди, а непоклатим от опасности живот (тоест, не да не ни се случва нищо лошо, а лошото, което ни се случва, да не ни засяга – б.м.) Непокосимата сила на праведника, надяващ се на Бога. Кого пророкът нарича „прави по сърце“?

Псалом 125. При страданията не бива да униваме предвид обещаната за това награда.

Том 10 (още върху псалмите)

Псалом 131. Кротостта на Мойсей – в какво се изразява истинската кротост и в какво – жестокостта.

Псалом 132. Любовта – царица на добродетелите.

Псалом 133. Общо съдържание на заключителния псалом на степените. От християнина се изисква по-голяма святост, отколкото от живелите под закона.

Псалом 134. Какво означава: „за *Свое достояние*“? Славословие Господу за необикновените му милости. Различие между благословенията.

Псалом 135. Чудесата са действия не само на сила, но и на благод. Силата на човешкото смирение и всеобщността на Божия промисъл.

Псалом 136. Вавилонският плен пробуди в иудеите пламенна любов към Иерусалим и способстваше много за поправянето им. Да живеем така, че да не се лишим от горния Иерусалим.

Псалом 137. От нас зависи дали ще бъдем чути от Бога. Призив към **всички властници** по земята да благодарят на Господ.

Псалом 138. При положение че Бог знае помислите на човека още преди възникването им, защо изпитва посредством дела? Божие предзнание, творческа сила и промисъл. Знанието на човека е непълно.

Псалом 139. Порочният човек винаги вреди повече на себе си. Християнинът трябва да съжалява злите хора и да се моли за тях.

Псалом 140. Какво се внушава чрез сравняването на молитвата с тамян? Какво е редно и какво не бива да говорим. Гибелността на празните думи.

Псалом 141. Отчаяние и ропот по време на беди. Усилване на молитвата.

Псалом 142. Молитвата като молба или обет. Различните видове смирение.

Псалом 143. Необходимостта от Божията помощ в борбата с враждебните сили. Как, освен с език, можем да хвалим Бога?

Псалом 144. Специалните блага, давани на верните, боящи се от Бога.

Псалом 145. Не бива да се осланяме на хора, особено на началници, а само на Бога.

Псалом 146. Специална проява на Божия промисъл при въздигане на смирените и поваляне на гордите.

Псалом 147. Промислителната дейност на Господа се простира върху цялата вселена. За горния Иерусалим и християнската Църква.

Псалом 148. Призив към всички твари да прославят Твореца. Различни начини за прославяне на Бога.

Псалом 149. Защо на древните било позволено при славословие на Бога да използват музикални инструменти?

Псалом 150. Как християнинът може да изпълни увещанието на псалмопевеца да прославя Бога на различни музикални инструменти?

Две беседи върху думите на пророк Давид: „*Не бой се, кога човек богатее...*“.

Беседа, произнесена през **Великата седмица**, относно това защо тази седмица (Страстната) се нарича велика, и върху думите: „*Душо моя, хвали Господа!* (Пс. 145:1), и за тъмничния стражар, споменат в „*Деяния*“. Как да поддържаме вниманието по време на молитва?

Беседа за цар Давид и апостол Павел, за покаянието, за разни изречения от Псалтира, отнасящи се за Христа, за това – да не се отчайваме за спасението си.

Предисловие към беседи върху псалми.

Творения, приписвани на св. Иоан Златоуст, в патрологията на Мин, отнесени към раздел SPURIA.

Събеседване за псалмите.

Събеседване върху думите: „*В скръб Ти ми даваше простор*“ (Пс. 4:2)

Псалом Давидов за осмия ден.

Събеседване върху Пс. 13 „*Рече безумец в сърцето си*“.

Събеседване върху: „*Човек ходи като привидение, всеки човек, който живее*“ (Пс. 38:7,6)

Събеседване върху надписа на Псалом 50, както и за покаянието на Давид и за Уриевата жена.

Върху останалото от **Псалом 50**, и за покаянието.

Събеседване върху Псалом 51. Началнику на хора. Учение Давидово за края. За благоразумието на Давид, когато идумеецът Доик идва да обади Саулу и да му каже, че Давид е дошъл в дома на Авимелеха.

Слово върху изречението: „*Помолете се и въздайте (хвала) на Господа, нашия Бог* (Пс. 75:12).

Слово за гургулицата или за Църквата.

Том 11 (събеседвания върху псалми)

Събеседване върху псалом 77

Събеседване върху псалом 78 Асафов

Събеседване върху псалом 79

Събеседване върху псалом 80

Събеседване върху псалом 81

Събеседване върху псалом 82

Събеседване върху псалом 83

Събеседване върху псалом 92 и думите: „Издигнаха реките гласовете си...“

Събеседване върху псалом 94 и думите: „Дойдете да се зарадваме в Господа“

Събеседване върху псалом 96 и думите: „Господ се възцари, да се радва земята“

Събеседване върху псалом 100

Събеседване върху псалом 101 Молитва на страдалец

Събеседване върху псалом 102

Събеседване върху псалом 103

Събеседване върху псалом 104

Събеседване върху псалом 105

Събеседване върху псалом 106

Събеседване върху псалом 107

Събеседване върху псалом 118 за непорочния. Част 1

Събеседване върху псалом 118 за непорочния. Част 2

Събеседване върху псалом 118 за непорочния. Част 3

Събеседване върху псалом 139

Събеседване върху псалом 84

Събеседване върху псалом 85

Събеседване върху псалом 86

Събеседване върху псалом 87

Събеседване върху псалом 88

Събеседване върху псалом 89

Събеседване върху псалом 90

Събеседване върху псалом 91

Събеседване върху псалом 92

Събеседване върху псалом 93

Събеседване върху псалом 94

Събеседване върху псалом 95

Събеседване върху псалом 99